

1.1 DOELSTELLINGEN STICHTING HET LIMBURGS LANDSCHAP

De aannemer respecteert en onderschrijft de doelstellingen van het werk van de Stichting het Limburgs Landschap en werkt zorgvuldig in en nabij de natuurgebieden, met name ten aanzien de bij 1.4 van deze voorwaarden genoemde aspecten. Het betreft de volgende doelstelling:

De stichting heeft tot doel het behoud en beheer van in natuurwetenschappelijk en landschappelijk opzicht belangrijke terreinen en andere objecten in de provincie Limburg, waartoe tevens gerekend wordt het in stand houden en beheren van beschermde monumenten.

1.2 ALGEMENE VOORWAARDEN

1. Voor zover daarvan in deze "Algemene aanneemvoorwaarden groenwerken Stichting het Limburgs Landschap" niet uitdrukkelijk is afgeweken, zijn van toepassing, zoals die drie maanden voor de dag van prijsaanbieding luiden:
 - de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 verder te noemen UAV 2012;
 - de RAW-Standaardbepalingen 2020, verder te noemen "Standaard 2020".
 - met uitzondering van hoofdstuk 01 en de paragrafen .7 (MEET- EN VERREKENMETHODEN) van de hoofdstukken 10 t/m 84;
 - de publicaties zoals opgenomen in de "Lijst van publicaties genoemd in deze Standaard", vanaf pagina 67 uit de Standaard 2020.
2. In geval bepalingen in de voorwaarden met elkaar in strijd zijn geldt de volgende volgorde van prioriteit:
 - de "Algemene aanneemvoorwaarden Stichting het Limburgs Landschap";
 - Standaard 2020;
 - UAV 2012.
3. De toepasselijkheid van eventuele algemene voorwaarden of andere voorwaarden van de aannemer en/of derden wordt uitdrukkelijk verworpen.
4. Stichting het Limburgs Landschap stelt geen personen aan om als directie op te treden. Alle taken die inzake de UAV 2012 aan de directie zijn toebedeeld worden geacht te zijn toebedeeld aan Stichting het Limburgs Landschap, verder te noemen "de opdrachtgever". In afwijking van § 3 lid 2 UAV 2012 heeft de aannemer wat dit betreft geen recht op bijbetaling. De opdrachtgever zal aangeven in haar opdrachtbrief wie de contactpersoon is voor het werk.

1.3 UIT TE VOEREN WERKZAAMHEDEN

1. Voorafgaande aan de opdrachtverlening bespreekt de opdrachtgever met het geselecteerde aannemingsbedrijf op het werkterrein de uit te voeren werkzaamheden en overtuigt de aannemer zich van de bestaande toestand ter plaatse, alsmede de consequenties daarvan op de uit te voeren werkzaamheden.
2. De betaling van de gerealiseerde hoeveelheden werk vindt plaats tegen de eenheidsprijzen die zijn overeengekomen op de basis uurtarievenlijst of op basis van de door de opdrachtgever goedgekeurde (mogelijk aangepaste) offerte van de aannemer.
3. In de opdrachtbrief zijn de te verrichten werkzaamheden beschreven en zo goed mogelijk gekwantificeerd. Tot de verplichtingen van de aannemer behoren ook kleine werkzaamheden en leveringen die niet expliciet in de overeenkomst en/of opdrachtbrief zijn vermeld, maar wel logischerwijs uit de werkzaamheden voortvloeien en benodigd zijn voor een juiste uitvoering van het werk.
4. Meer- en minderwerk wordt door de opdrachtgever bepaald en schriftelijk overeengekomen met, en opgedragen aan de aannemer en voor aanvang van de werkzaamheden opgedragen.
5. Wijziging van lonen, prijzen, belastingen, heffingen en rechten, materialen en andere kosten worden niet verrekend.

1.4 ZORGVULDIG WERKEN I.V.M. WERKEN IN NATUURGEBIEDEN

In de volgende situaties zijn (de in 1.12.2 van deze voorwaarden beschreven) boetes gesteld die zonder ingebrekestelling ingehouden kunnen worden op de betalingstermijn.

1.4.1 Grondwerken

1. De aannemer mag nimmer dieper ontgraven dan de diepte die maximaal door de opdrachtgever is aangegeven.
2. De aannemer mag nimmer naar eigen inzicht in het terrein delen ontgraven, vergraven en/of egaliseren, bijvoorbeeld voor de eigen voorziening van geel en/of scherp zand;
3. De aannemer mag nimmer door waterkerende lagen van venbodems graven.

1.4.2 Voorkomen milieuverontreiniging

1. In aanvulling op de UAV 2012 § 6 lid 6 geldt dat de uitvoering van het werk geen enkele verontreiniging van bodem of water ten gevolge mag hebben.
2. Alleen op door de opdrachtgever aan te geven plaatsen mag brandstof getankt en/of olie ververst worden.
3. Ontstane verontreinigingen dienen door de aannemer direct te worden verwijderd.

1.4.3 Voorkomen beschadiging van te handhaven vegetatie

1. De aannemer spaart de door de opdrachtgever aangegeven te handhaven vegetatie van, naar en op het werkterrein, en treft alle beschermingsmaatregelen die voor het handhaven nodig zijn.
2. De aannemer beschrijft de beschermingsmaatregelen in het gedetailleerd werkplan, waarbij de procedure volgens 1.11.2 van deze voorwaarden dient te worden gevolgd.
3. Onder vegetatie wordt verstaan bomen, houtachtige vegetatie en kruidachtige vegetatie, alle met inbegrip van de wortelzone.

1.4.4 Voorkomen beschadiging aan wegen en bermen

De aannemer voorkomt dat er door transporten schade ontstaat aan wegen en bermen, ook buiten het werkterrein.

1.4.5 Melding

Wanneer bij de uitvoering van werkzaamheden de bij 1.4.1 tot en met 1.4.4 van deze voorwaarden genoemde situaties toch schades ontstaan dan meldt de aannemer dit direct bij de contactpersoon van de opdrachtgever en bevestigt de melding schriftelijk of via email.

1.5 **UITVOERINGSASPECTEN**

1.5.1 Werkterrein en transportroutes

1. Het werkterrein en de hoofdafmetingen van het te maken werk zijn op tekening aangegeven. Belangrijke punten zullen in het terrein met piketten worden gemarkeerd. Als de situering niet duidelijk blijkt uit de opdrachtbrief, zal deze door opdrachtgever worden aangegeven.
2. Voor het bereiken van het werkterrein dient de aannemer alle noodzakelijke maatregelen te nemen. Het aantal en de lengte van de transportroutes van, naar en op het werkterrein dient de aannemer zoveel mogelijk te beperken.
3. De aannemer beschrijft de wijze van transporteren, de transportroutes en de daarbij horende voorzieningen om schade te beperken o.a. bij slechte weers- en terreinomstandigheden in het gedetailleerd werkplan, waarbij de procedure volgens 1.11.2 van deze voorwaarden dient te worden gevolgd.
4. Na beëindiging van de werkzaamheden dienen de terreingedeelten, die nodig waren om de uit te voeren werken te kunnen maken, en te kunnen bereiken, rij- en werkstroken en opslagterreinen weer in de oorspronkelijke staat te worden teruggebracht.
5. Indien naar het oordeel van de opdrachtgever weers- en terreinomstandigheden de uitvoering naar de eis van goed werk onmogelijk maken, is de opdrachtgever bevoegd het werk of een gedeelte daarvan tijdelijk stil te leggen zonder dat de aannemer aanspraak kan maken op enige vergoeding.

1.5.2 Gevonden voorwerpen

1. In aanvulling op § 32 van de UAV 2012 dienen bij de vondst van oudheidkundige voorwerpen de overblijfselen tot nader deskundig onderzoek gedurende enige dagen beschikbaar te blijven in de toestand waarin zij in de bodem worden aangetroffen.
2. Indien bij de uitvoering van het werk voorwerpen dan wel giftige, zelf ontbrandende, bijtende, ontplofbare, oliehoudende dan wel anderszins verontreinigde of verontreinigende materialen, gassen, vloeistoffen, gronden of substanties worden aangetroffen waarvan de aanwezigheid niet in de opdracht is vermeld en waarvan redelijkerwijs geacht kan worden dat deze gevaar op kunnen leveren voor de omgeving, brengt de aannemer dit direct ter kennis van de opdrachtgever. De aannemer neemt tevens direct, zo mogelijk in overleg met de opdrachtgever, de door de omstandigheden vereiste veiligheidsmaatregelen. Deze stoffen worden geen eigendom van de aannemer. De kosten voor het verwijderen, vervoeren en verwerken, storten of verbranden van deze stoffen komen voor rekening van de opdrachtgever.
3. De werkzaamheden in de omgeving van de vondsten moeten direct worden onderbroken. De kosten, voortvloeiend uit stagnatie in de uitvoering, zullen als meerwerk worden vergoed.

1.5.3 Meetpunten, verkenmerken en dergelijke

1. De aannemer mag uitsluitend in het bijzijn van een ambtenaar of vertegenwoordiger van de betrokken instantie de op het werk voorkomende punten van meetkundige grondslag zoals kadasterstenen, hoekpunten, kilometrings-palen, baken, piketten enz. uitgraven, verwijderen of herplaatsen.
2. De aannemer dient de door de opdrachtgever aangereikte maten en aantallen voor de uitvoering te controleren.

1.6 **VRIJKOMENDE GROND**

Voor vrijgekomen grond is in de uitnodigingsbrief dan wel in de projectomschrijving de milieuhygiënische kwaliteit als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit vermeld. Indien deze niet is vermeld dan kan de aannemer uitgaan van schone grond (grond die voldoet aan de achtergrond-toetswaarden, ook wel AW2000 grond genoemd).

1.7. KABELS EN LEIDINGEN

1.7.1 Algemeen

1. Van toepassing is hetgeen is gesteld in de CROW-publicatie 500 'Schade voorkomen aan kabels en leidingen' zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luidt.
2. In deze voorwaarden wordt onder "net" verstaan: ondergrondse kabels en leidingen en daarmee samenhangende constructies.
3. De aannemer mag geen enkele wijziging aanbrengen in de constructie, plaats of ligging van het aanwezige net zonder toestemming van de opdrachtgever en de betrokken netbeheerders.
4. Tijdens de uitvoering van het werk neemt de aannemer zodanige maatregelen dat de brandkranen, afsluiters en dergelijke te allen tijde bereikbaar zijn.
5. De aannemer heeft te gedogen dat het verleggen van het net door derden wordt uitgevoerd.

1.7.2 Voorafgaand aan de graafwerkzaamheden

1. De aannemer dient door de opdrachtgever overlegde net-informatie te toetsen op volledigheid, actualiteit en duidelijkheid.
2. Voor aanvang van de graafwerkzaamheden houdt de aannemer een bespreking met de netbeheerder(s). Van de bespreking doet de aannemer schriftelijk verslag aan de opdrachtgever.
3. Ten minste drie en ten hoogste twintig werkdagen voorafgaande aan de aanvang van de graafwerkzaamheden meldt de aannemer het voornemen tot het verrichten van graafwerkzaamheden aan het KLIC. De graafwerkzaamheden mogen pas worden gestart nadat een graafmelding bij het KLIC is gedaan.
4. Aan de hand van de gebiedsinformatie dient de aannemer met elke netbeheerder te overleggen over de voorwaarden voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden en welke maatregelen nodig zijn bij de graafwerkzaamheden, in de voorkomende gevallen;
 - toezicht, aanwijzing van de netten door de netbeheerder;
 - voorzorgsmaatregelen ter bescherming van het net.
5. De aannemer dient aan de in te zetten onderaannemers alle daarvoor in aanmerking komende net-informatie en relevante op schrift gestelde verplichtingen te verstrekken.
6. Voordat met de uitvoering van een onderdeel van het werk wordt begonnen geeft de aannemer aan zijn uitvoerend en machine bedienend personeel, onderaannemers en verhuurders van aannemersmaterieel instructies over zorgvuldig graven.

1.7.3 Lokaliseren van het net

1. Aan de hand van de gegeven werksituatie, de informatie van de netbeheerder bepaalt en markeert de aannemer de theoretische ligging van het net.
2. Indien de insteek van het te ontgraven profiel zich minder dan 1,50 m buiten de theoretische ligging van het net bevindt graaft de aannemer in handkracht proefsleuven in lagen om de precieze ligging van het net te bepalen. Na het aantreffen van het net deze handmatig vrij graven en daar waar nodig markeren.

1.7.4 Ontgraven in de nabijheid van kabels en leidingen

1. Binnen 0,75 m van de precieze ligging van de netonderdelen dient de aannemer het ontgraven uit te voeren door handmatig voorsteken over een diepte van 0,20 m en de voorgestoken laag over een diepte van 0,15 m (machinaal) afschrapen, zo vaak tot het net is bereikt, daarbij rekening houdend met mogelijke afwijkingen in ligging. Zo nodig aanvullend onderzoek uitvoeren met detectieapparatuur.
2. De aannemer dient na te gaan of de aangewezen druk- dan wel spanningsloos te maken onderdelen van de netten ook daadwerkelijk druk- dan wel spanningsloos zijn gemaakt.
3. Indien een kabel of leiding die op de gebiedsinformatie is aangegeven niet wordt aangetroffen mogen de graafwerkzaamheden ter plaatse niet gestart worden en dient de netbeheerder hiervan op de hoogte gesteld te worden en advies gevraagd worden hoe verder gehandeld dient te worden. De proefsleuf zo nodig uitbreiden tot 1,50 buiten de insteek.
4. Een afwijkende ligging, of een onbekend net, dient de aannemer direct te melden bij het KLIC.
5. De aannemer dient vrij gegraven netonderdelen te beschermen tegen schade volgens nadere instructies van de netbeheerder.

1.7.5 Werkwijze bij schade

1. In het geval van schade aan een hoogspanningskabel, een leiding voor gas, olie of licht ontvlambare stoffen dient de aannemer direct de (graaf)werkzaamheden te stoppen, alle motoren uit te zetten en het veroorzaken van vonken te voorkomen.
2. De aannemer neemt direct de nodige maatregelen voor eigen veiligheid en die van derden en verlaat bij gevaar de graaflocatie.
3. De aannemer waarschuwt direct de netbeheerder, opdrachtgever en indien nodig politie en brandweer.
4. In overleg met de netbeheerder treft de aannemer daar waar nodig maatregelen ter voorkoming van verdere schade en verhelpt onveilige situaties.

5. Bij eventuele beschadigingen door schuld van de aannemer, zullen kabels en leidingen e.d. op kosten van de aannemer door derden worden hersteld. Gevolgschade is eveneens voor rekening van de aannemer.

1.8 MAATREGELEN IN HET BELANG VAN HET VERKEER

1. In aanvulling op § 30 van de UAV 2012 treft de aannemer alle maatregelen welke nodig zijn voor de veiligheid van het werk en het verkeer, e.e.a. in overleg met en op aanwijzing van politie, opdrachtgever en/of wegbeheerder.
2. Voor aanvang van het werk houdt de aannemer hiertoe een bespreking met de wegbeheerder(s). Van de bespreking doet de aannemer schriftelijk verslag aan de opdrachtgever.
3. De aannemer beschrijft zijn te nemen verkeersmaatregelen in het gedetailleerd werkplan, waarbij de procedure volgens 1.11.2 van deze voorwaarden dient te worden gevolgd.
4. Verkeersmaatregelen bij werken in uitvoering dienen in overeenstemming te zijn met de Publicatierreeks Werk in Uitvoering (Voorheen Publicatie 96a/96b van CROW). Tot deze publicatierreeks behoren mede, als waren zij er letterlijk in opgenomen, de door CROW uitgegeven aanvullingen en aanvullende richtlijnen, zoals deze vanaf de verschijningsdata luiden tenzij in de aanvullingen of aanvullende richtlijnen de datum van in werking treden is vermeld.
5. Indien tijdens de uitvoering van het werk blijkt dat de getroffen verkeersmaatregelen naar het oordeel van de opdrachtgever of wegbeheerder niet toereikend worden geacht, dienen deze uitgebreid te worden, en op eerste aanzegging van de opdrachtgever door de aannemer te worden uitgevoerd, zonder dat verrekening van meerwerk plaatsvindt. Indien naar het oordeel van de opdrachtgever de aannemer in gebreke blijft kan de opdrachtgever de werkzaamheden stopzetten totdat de aannemer de maatregelen alsnog in voldoende mate heeft uitgevoerd, zonder dat verrekening van meerwerk plaatsvindt. Schade, die de aannemer mogelijk lijdt wordt niet vergoed.
6. Het verkeer mag door de uitvoering van de werkzaamheden niet worden gestremd en niet onnodig worden gehinderd of belemmerd.
7. De aannemer verleent de gebruikers respectievelijk de werkers op aan zijn werk grenzende percelen of de percelen in de directe nabijheid van zijn werk de nodige hulp om hinder, welke voor hen uit zijn werk voortvloeit, zoveel mogelijk te beperken en pleegt met hen tijdig het nodige overleg.
8. De aannemer is verplicht tijdens de uitvoering de bestaande overpaden in stand te houden en de eigenaren c.q. gebruikers met hun voertuigen, landbouwwerktuigen, paarden en vee en dergelijke onbelemmerde doorgang te verlenen.
9. De aannemer draagt zorg dat de betrokken percelen te allen tijde bereikbaar zijn en blijven.
10. De aannemer draagt zorg voor een regelmatige en voldoende controle op de wegbebakening, afzetting en verlichting, ook na werktijd.
11. De aannemer is volledig verantwoordelijk voor het in goede staat aanbrengen, onderhouden en verwijderen van de verkeersvoorzieningen, voor het ontijdig wegnemen door derden van zowel aanwezige als door hem geplaatste borden, afzetting en verlichting.
12. Voor zover door of vanwege de aannemer transport van bouwstoffen, materieel en hulpmiddelen over de openbare weg geschiedt, moet ingeval van verontreiniging van de weg als gevolg daarvan de aannemer zo spoedig mogelijk zorg dragen voor het verwijderen van deze verontreiniging.

1.9 BOUWSTOFFEN

Bouwstoffen moeten nieuw zijn en voldoen aan de kwaliteitseisen die door de volgende instanties zijn opgesteld:

- KOMO (Stichting voor onderzoek, beoordeling en keuring van materialen en constructies), waarbij de kwaliteitseisen samen met de beoordelingsrichtlijnen en ontwerpen de grondslag vormen voor de afgifte van certificaten met keurmerken, attesten en attesten met certificaat en keuringsrapporten;
- KIWA (Keuringsinstituut van Waterleidingartikelen) NV;
- KEMA (NV tot Keuring van Elektrotechnische Materialen).

1.10 VERZEKERING

1. De aannemer dient alle risico's die samenhangen met de uitvoering van de opgedragen werkzaamheden (daaronder begrepen schade aan eigendommen van opdrachtgever en belanghebbenden) deugdelijk te verzekeren. De verzekering moet primaire dekking bieden. Op het eerste verzoek dient aan de opdrachtgever inzage te worden gegeven in de desbetreffende polis en/of stukken, waaruit blijkt dat verzekeringspremies zijn betaald.
2. Opdrachtgever kan verlangen dat aannemer een Construction All Risk (CAR) – verzekering afsluit. De vereisten waaraan de CAR-verzekering moet voldoen worden in de opdrachtbrief vermeld.

1.11. ADMINISTRATIEVE EN FINANCIËLE ASPECTEN

1.11.1 Bankgarantie

Indien in de opdrachtbrief een bankgarantie wordt geëist moet deze 5% van de opdrachtsom excl. omzetbelasting bedragen. De garantie blijft van kracht, totdat zal zijn gebleken dat de aannemer aan al zijn verplichtingen, voortvloeiende uit de opdrachtbrief heeft voldaan.

1.11.2 Gedetailleerd werkplan

1. Van de aannemer wordt een gedetailleerd werkplan, als bedoeld in § 26 lid 6 van de UAV 2012, verlangd.
2. Het werkplan dient de aannemer in overleg met de opdrachtgever op te stellen.
3. Het werkplan moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
 - een algemeen tijdschema;
 - per onderdeel aangegeven met welk(e) materieel, hulpmiddelen en personeelsbezetting het werk(-onderdeel) zal worden uitgevoerd;
 - de aanvangsdatum en de tijdsduur van de verschillende werkonderdelen die in het werkplan zijn opgenomen;
 - beschermingsmaatregelen te handhaven vegetatie (zie 1.4.3 van deze voorwaarden);
 - de wijze van transporteren en de transportroutes (zie 1.5.1 van deze voorwaarden);
 - verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering (zie 1.8 van deze voorwaarden);
 - een financieel overzicht waarin de geraamde vorderingen van het werk per periode van vier weken zijn opgenomen.
4. In afwijking van § 26 lid 2 legt de aannemer het eerste werkplan op de vijfde werkdag na het in lid 2 bedoelde overleg aan de opdrachtgever over.
5. De aannemer dient het werkplan gedurende de uitvoering van het werk minimaal éénmaal per periode van vier weken aan de hand van de werkelijke voortgang van het werk aan te passen en in te dienen, daarbij rekening houden met andere in uitvoering zijnde of komende werken binnen en in de nabijheid van het werkterrein.
6. De aannemer is verplicht de opdrachtgever direct mondeling bij de contactpersoon en schriftelijk bij voorkeur via email te informeren over mogelijk te verwachten vertraging van de werkzaamheden, ernstige moeilijkheden en/of belemmerende feiten of omstandigheden. Indien deze daadwerkelijk optreden, stelt de aannemer de opdrachtgever hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis.

1.11.3 Rapporten en dagboek

1. In afwijking van § 27, lid 1 van de UAV 2012 maakt niet de directie maar de aannemer wekelijks de weekrapporten op.
2. Naast de in lid 1 bedoelde rapporten houdt de aannemer een dagboek bij als bedoeld in § 27, lid 6 van de UAV 2012.
3. Geen leveringen en werkzaamheden worden bij de betaling in aanmerking genomen, dan die, welke in het door alle partijen ondertekende weekrapport zijn vastgesteld.
4. Indien er zich tijdens de uitvoering op het werk omstandigheden voordoen welke niet tot uitdrukking komen in het hiervoor genoemde weekrapport, op grond waarvan de aannemer later meent aanspraak te kunnen maken op vergoedingen, dient hij hiervan ten spoedigste, in elk geval binnen een week, schriftelijk mededeling te doen aan de contactpersoon van de opdrachtgever.
5. Bij de oplevering van het werk dient de aannemer een gespecificeerde staat van meer- en minderwerk te overleggen, alsmede een afschrift van de laatste staat van manuren.

1.11.4 Wet ketenaansprakelijkheid

1. De aannemer vrijwaart de opdrachtgever tegen alle aanspraken wegens schade betrekking hebbende op niet afgedragen loonbelasting en sociale verzekeringspremies, zoals bedoeld in de Wet ketenaansprakelijkheid.
2. In geval van onder aanneming:
 - dient de aannemer zich vooraf ervan te vergewissen, dat de onderaannemer(s):
 - is/zijn ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken;
 - is/zijn ingeschreven bij een bedrijfsvereniging;
 - dient de aannemer te bedingen, dat de onderaannemer(s) wekelijks aan en ten genoegen van de aannemer gegevens verstrekt/verstrekken, waaruit blijkt:
 - welke personen in dienst van de onderaannemer(s) op het desbetreffende project werkzaam zijn;
 - dat door de onderaannemer(s) is voldaan aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van inhouding en afdracht van belastingen en sociale verzekeringspremies.
3. De opdrachtgever is te allen tijde gerechtigd bij betalingen het loonsom Coördinatie Sociale Verzekeringen C-percentages van het loonbestanddeel van de aannemingssom te storten op een geblokkeerde (G)-rekening van de aannemer.
4. In aanvulling op § 40 lid 6 van de UAV 2012 geldt dat de gespecificeerde declaratie tevens duidelijkheid dient te bevatten over het al dan niet van toepassing zijn van de verleggingsregeling met betrekking tot de omzetbelasting en de omvang van de loonsom CSV, begrepen in het bedrag van de betalingstermijn.

1.12 AANSPRAKELIJKHEID, SCHADE, BOETES

1.12.1 Algemeen

1. De wettelijke aansprakelijkheid van de aannemer en die volgens § 6 lid 8 en lid 9 en § 44 van de UAV 2012, wordt niet beperkt, verminderd of gewijzigd door enige bepaling betreffende verzekering in deze voorwaarden.
2. De aannemer treft alle maatregelen om schade te voorkomen dan wel te beperken. De goedkeuring van de bevoegde instanties en/of opdrachtgever van de door de aannemer getroffen maatregelen ontheffen hem in geen enkel opzicht van zijn aansprakelijkheid jegens de opdrachtgever en/of derden voor ongevallen of schade, die een gevolg zijn van de uitvoering van het werk.
3. Indien de schade tot gevolg heeft dat er herstellend grondwerk, bodemafsluitingswerk, bodem- of waterbodemsaneringswerk, vervanging, nazorg dan wel verzorging van vegetatie verricht moet worden, dan komen de hieraan verbonden kosten tevens voor rekening van de aannemer. De aannemer moet deze werkzaamheden op eerste aanzegging en op aanwijzing van de opdrachtgever uitvoeren.
4. Voor zover het door de aannemer niet naleven van zijn contractuele dan wel wettelijke verplichtingen tot gevolg heeft dat de opdrachtgever jegens derden aansprakelijk wordt gesteld, daaronder begrepen schade aan eigendommen van de opdrachtgever en gebruikers van opstallen van de opdrachtgever, is de aannemer verplicht de opdrachtgever te vrijwaren voor alle gevolgen daarvan.
5. Indien de aannemer zijn verplichtingen en/of de door of vanwege de opdrachtgever gegeven opdrachten niet nakomt, kan de opdrachtgever deze werkzaamheden door derden laten uitvoeren, zonder dat een ingebrekestelling nodig is; de daaraan verbonden kosten komen voor rekening van de aannemer.
6. In een aantal specifieke situaties (1.12.2) zijn boetes gesteld. Deze zijn onverminderd het recht op aanvullende schadevergoeding en vergoeding van kosten van verhaal.

1.12.2 Boetes

1. Gezien de ernst van zorgvuldig werken in natuurgebieden kan de opdrachtgever, onverminderd het bepaalde in § 6 de leden 8 en 9 van de UAV 2012, boetes opleggen zonder dat ingebrekestelling nodig is. De hoogte van de boete is hierna aangegeven of is in de opdrachtbrief opgenomen.
2. Boetes zullen bij de eerstvolgende betalingstermijn worden ingehouden.
3. Bij dieper ontgraven dan voorgeschreven of ontgraven, vergraven of egaliseren van terreindelen die niet zijn overeengekomen kan een boete worden opgelegd van € 100,-- per m³ ontgraving.
4. Bij doorgraving van de waterkerende laag van een venbodem kan een boete worden opgelegd van € 50.000,-- per geval.
5. Bij beschadigingen als gevolg van onoordeelkundige uitvoering of bij niet getroffen maatregelen om beschadigingen van te handhaven vegetatie te voorkomen, kan een boete worden opgelegd van:
Bij bomen:
 - bastbeschadigingen van stam en takken, gebroken of afgerukte takken en wortelbeschadigingen: € 100,- per geval;
 - beschadiging van opgaande bos-(singel)beplanting, zodanig dat afzetten of herplanten noodzakelijk is voor instandhouding van de beplanting: € 250,-- per m¹;
 - onherstelbare beschadiging van een boom (kroon grotendeels afgerukt, scheuring van de stam e.d.):
 - stamdiameter boom tot 0,20 m: € 500,-- per geval;
 - stamdiameter boom 0,20 tot 0,40 m: € 2.500,-- per geval;
 - stamdiameter boom groter dan 0,40 m: € 5.000,-- per geval.
Bij houtachtige vegetatie:
 - € 20,-- per m² vegetatie, met een minimum van € 400,- per gebeurtenis.
Bij kruidachtige vegetatie:
 - € 10,-- per m² vegetatie met een minimum van € 400,- per gebeurtenis.
6. Indien de aannemer de ter zake van het verkeer gegeven opdrachten van de opdrachtgever niet nakomt of de verkeersvoorschriften niet naleeft, kan per geval en per dag een boete van € 500,-- worden opgelegd.